

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 66g/2026

privind excepția de neconstituționalitate a textului „amnistia nu se aplică” de la articolul 107 alin. (3) din Codul penal

(excepțiile la aplicarea amnistiei [nr.2])

CHIȘINĂU
23 septembrie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dney Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 25 martie 2026,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 23 septembrie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „amnistia nu se aplică” de la articolul 107 alin. (3) din Codul penal, ridicată de dna avocat Daniela Botezatu, în interesele dlui Ion Lincauțan, în dosarul nr. 21ji-3/2026, aflat pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecător Natalia Foma, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 8 februarie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, l-a găsit pe dl Ion Lincauțan vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 206 alin. (1) lit. a) (*traficul de copii în scopul exploataării sexuale comerciale sau necomerciale*) și 220 alin. (2) lit. a) (*proxenetismul săvârșit asupra a două sau mai multe persoane*) din Codul penal și l-a condamnat la zece ani de închisoare. La pedeapsa stabilită prin această sentință a fost adăugată parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Ungheni din 27 mai 2016, prin care acesta fusese condamnat, pe baza articolului 174 alin. (1) (*actul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani*) din Codul penal, la doi ani de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de un an. Prin cumulul sentințelor, dlui Ion Lincauțan i-a fost stabilită o pedeapsă definitivă de 11 ani de închisoare, cu executare într-un penitenciar de tip semiînchis.

4. La 16 martie 2022, dl Ion Lincauțan s-a adresat Penitenciarului nr. 18-Brănești cu o cerere privind aplicarea amnistiei în baza Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5. Prin scrisoarea nr. 5/1711 din 26 aprilie 2022, Penitenciarul nr. 18-Brănești a respins cererea dlui Ion Lincaușan privind aplicarea amnistiei.

6. Dl Ion Lincaușan i-a adresat instanței de judecată un demers prin care a solicitat aplicarea amnistiei în privința sa pe baza articolului 1 alin. (6) din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

7. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Daniela Botezatu a ridicat, în interesele dlui Ion Lincaușan, excepția de neconstituționalitate a textului „amnistia nu se aplică” de la articolul 107 alin. (3) din Codul penal.

8. Printr-o încheiere din 9 martie 2026, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova sunt următoarele:

„Art.1.

[...]”

(6) Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.”

„Art. 7.

(1) Persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art. 4–6 i se reduce termenul de pedeapsă după cum urmează:

- a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv;
- b) cu o pătrime, dacă este condamnată pe un termen de la 7 la 10 ani;
- c) cu o cincime, dacă este condamnată pe un termen mai mare de 10 ani;
- e) cu o treime, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată avea vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani;
- f) cu jumătate, dacă, la data comiterii infracțiunii, persoana condamnată era minoră;
- g) cu o treime, persoanei condamnate cu vârsta mai mare de 60 de ani și celei cu dizabilități severe și accentuate.

[...].”

11. Prevederile relevante ale Codului penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002, sunt următoarele:

Articolul 107

Amnistia

„(1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

(3) **Amnistia nu se aplică** în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art. 166¹ alin. (2)–(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art. 171–175¹, 201, 206 și 208–208⁵.

ÎN DREPT

A. Argumentele autoarei excepției de neconstituționalitate

12. Autoarea sesizării susține că textul „amnistia nu se aplică” de la articolul 107 alin. (3) din Codul penal exclude aplicarea amnistiei în cazul persoanelor care au comis infracțiunile enumerate în această dispoziție. Potrivit autoarei, persoanele condamnate pentru asemenea infracțiuni sunt lipsite de posibilitatea de a beneficia de amnistie, fie prin înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie prin reducerea pedepsei aplicate ori prin comutarea acesteia.

13. În acest sens, autoarea notează că, deși articolul 107 alin. (3) din Codul penal exclude aplicarea amnistiei în privința acestor persoane, articolul 7 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova le-ar permite inclusiv persoanelor condamnate pentru comiterea infracțiunilor enumerate la articolul 107 alin. (3) din Codul penal să beneficieze de reducerea pedepsei cu închisoarea.

14. În sesizare, autoarea susține că contradicția menționată încalcă articolele 1 alin. (3), 20, 23 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul penal, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte în proces și este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „amnistia nu se aplică” de la articolul 107 alin. (3) din Codul penal. Curtea constată că această prevedere nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

19. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză care are ca obiect examinarea unui demers privind aplicarea actului de amnistie față de o persoană condamnată la pedeapsa închisorii (a se vedea §§ 3-6). Curtea admite că prevederile contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

20. Autoarea excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 20 (*accesul liber la justiție*), 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

21. Curtea reiterează că articolul 1 alin. (3) din Constituție comportă un caracter general, reprezintă un imperativ care stă la baza oricăror reglementări și nu poate constitui un reper individual și separat (DCC nr. 175 din 13 decembrie 2022, § 21). Referitor la aplicabilitatea articolului 23 din Constituție, care implică adoptarea de către Parlament a unor legi accesibile, clare și previzibile, Curtea menționează că testul calității legii se efectuează prin raportare la un drept fundamental (DCC nr. 52 din 8 aprilie 2021, § 17; DCC nr. 71 din 26 mai 2022, § 19).

22. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că articolul 54 din Constituție nu are o aplicabilitate independentă. Acest articol îi impune Curții un mod de analiză a caracterului proporțional al ingerințelor în drepturile fundamentale. Abia în cadrul analizei ingerinței abstracte în drepturile fundamentale garantate de Constituție Curtea poate pune în operă prevederile acestui articol (HCC nr. 4 din 30 ianuarie 2024, § 28; HCC nr. 16 din 19 decembrie 2025, § 45).

23. Articolul 20 din Constituție garantează accesul liber la justiție. Potrivit alin. (1) al acestui articol, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Curtea menționează că acest articol își găsește corespondența în dispozițiile articolului 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la un proces echitabil. Sub acest aspect, Curtea notează că, din perspectiva articolului 20 din Constituție și a articolului 6 § 1 din Convenția Europeană, persoanele au dreptul la: (i) „judecarea cauzei în mod echitabil și public”, (ii) „în termen rezonabil”

și (iii) de către o instanță care este „independentă”, „imparțială” și „instituită de lege”.

24. Curtea reține că autoarea excepției susține că textul „amnistia nu se aplică” de la articolul 107 alin. (3) din Codul penal exclude aplicarea amnistiei în cazul persoanelor care au comis infracțiunile enumerate în această dispoziție. Totodată, articolul 7 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova ar permite inclusiv persoanelor condamnate pentru comiterea infracțiunilor enumerate la articolul 107 alin. (3) din Codul penal să beneficieze de reducerea pedepsei cu închisoarea. În opinia autoarei, această neconcordanță ar afecta dreptul de acces la justiție.

25. Sub acest aspect, Curtea reiterează jurisprudența sa anterioară, în care a constatat că instituirea unor condiții și criterii pentru acordarea amnistiei nu ridică o problemă din perspectiva accesului liber la justiție garantat de articolul 20 din Constituție (a se vedea, de exemplu, DCC nr. 100 din 17 octombrie 2017, § 19; DCC nr. 46 din 18 mai 2020, § 28). Totodată, deși Curtea a reținut în mod constant că articolul 20 din Constituție nu este aplicabil procedurilor privind condițiile de acordare a amnistiei (DCC nr. 146 din 31 octombrie 2023, §§ 36-38; DCC nr. 128 din 10 octombrie 2024, § 48), legislatorul i-a recunoscut persoanei condamnate care solicită aplicarea amnistiei și contestă soluția comisiei speciale dreptul de a se adresa unei instanțe independente și imparțiale (DCC nr. 146 din 31 octombrie 2023, § 37).

26. În acest sens, circumstanțele litigiului principal demonstrează că persoana care execută pedeapsa închisorii a sesizat instanța de judecată cu un demers prin care a solicitat aplicarea amnistiei în privința sa. Demersul se află pe rolul instanței de judecată. În cadrul examinării acestuia, reprezentanta condamnatului a ridicat excepția de neconstituționalitate. Curtea precizează că aceste împrejurări confirmă exercitarea accesului la instanța de judecată (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 6 din 18 ianuarie 2022, § 26; DCC nr. 143 din 7 noiembrie 2024, § 20; DCC nr. 78 din 14 mai 2026, § 23).

27. Pe de altă parte, referitor la pretinsa contradicție dintre articolul 107 alin. (3) din Codul penal și articolul 7 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Curtea reiterează că nu posedă competența de a rezolva conflictele dintre normele infraconstituționale (HCC nr. 20 din 26 septembrie 2019, § 30; DCC nr. 81 din 3 iunie 2021, § 31).

28. Din această perspectivă, Curtea reamintește că examinarea constituționalității unei prevederi legale are în vedere compatibilitatea acesteia cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, nu compararea prevederilor cuprinse în același act normativ sau în acte normative diferite și emiterea unei concluzii care ar rezulta din comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (DCC nr. 86 din 25 iulie 2024, § 27; DCC nr. 98 din 1 august 2024, § 25; DCC nr. 109 din 12 august 2025, § 37).

29. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) literele d) și f), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „amnistia nu se aplică” de la articolul 107 alin. (3) din Codul penal, ridicată de dna avocat Daniela Botezatu, în interesele dlui Ion Lincauțan, în dosarul nr. 21ji-3/2026, aflat pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 23 septembrie 2026
DCC nr. 153
Dosarul nr. 66g/2026*